

עטרת מרדכי

העלון השבועי להפצת תורה ברוחו של מר הגה"צ הראשל"צ הרב מרדכי אליהו זצוק"ל

כב' אדר ה'תשפ"ה עלון מס' 506 פרשת ויקהל (פרה)

זמני השבת:			
עיר	כניסה	יציאה	ר"ת
י-ם	17:16	18:29	19:09
רחובות	17:34	18:30	19:08
חיפה	17:25	18:30	19:08
ב"ש	17:33	18:30	19:09
ת"א	17:32	18:31	19:07

המאמר המרכזי

מאת ראש המוסדות הרב עקיבא יגאל אבן דנאן שליט"א

ויקהל משה את כל עדת בני ישראל ויאמר אליהם אלה הדברים אשר צוה יקוק לעשות אתם:

ששת ימים תעשה מלאכה וביום השביעי יהיה לכם קדש שבת שבתון ליקוק כל העשה בו מלאכה יומת:

לא תבוערו אש בכל משבתכם ביום השבת: (שמות פרק לה)

שואל "אור החיים" הקדוש זיע"א:

א. מדוע כתב על עניין השבת - "צוה ה' לעשות אותם"?

ב. מדוע חזר ה' לצוות על השבת אחר שכבר צוה עליה מס' פעמים?

ג. למה הסמיך ציווי השבת למעשה המשכן?

ומתרחץ: שעקב חטא העגל נחשבו כל ישראל כמי שכפרו בכל התורה כולה (כדברי חז"ל הוריות ח'), לפיכך כעת הם צריכים כפרה על כל מצוות התורה ודבר כזה הוא לא מציאותי שניתן לעמוד בו. לכן בא ה' ברחמיו וגילה להם שע"י שמירת השבת יהיה להם תיקון על כל העוונות ולכן אמר "אלה הדברים אשר צוה ה' לעשות אותם" - 'לעשות' משמעותו כאן לתקן. שע"י שמירת השבת יתוקנו ויתכפרו כל עוונותיהם. וזו הסיבה שחזר כעת שוב על מצות השבת, סמוך למעשה המשכן, למרות שכבר צוה עליה מס' פעמים, משום שכעת כדי שהקב"ה יבוא וישכון בתוכם, למרות שעשו העגל, יש חובה שיטהרו ויכפרו על עוונם ולכן צוה שוב על השבת, שמתוך שמירתה יתכפר עוונם ויזכו להשראת השכינה בתוכם.

דברי קודשו של "אור חיינו" זיע"א אינם רק על העבר - שע"י שמירת השבת זכו לכפרה ולהשראת השכינה במשכן - אלא גם על העתיד - **שזו מצוה אחת שבכוחה לבד לזכות אותנו לגאולה שלימה** - גם אם איננו זכאים לכך. כדברי המדרש (שמות רבה פרשה כה): "א"ר לוי אם משמרים ישראל את השבת כראוי אפילו יום אחד - בן דוד בא!, למה, שהיא שקולה כנגד כל המצוות... א"ר יוחנן אמר הקב"ה לישראל אע"פ שנתתי קצבה לקץ שיבוא, בין עושין תשובה בין שאין עושין, בעונתה היא

באה, אם עושין תשובה אפילו יום אחד - אני מביא אותה שלא בעונתה, הוי היום אם בקולו תשמעו, וכשם שמצינו שעל כל המצוות בן דוד בא, על שמירת יום אחד של שבת בן דוד בא, לפי שהשבת שקולה כנגד כל המצוות, א"ר אלעזר בר אבינא מצינו בתורה ובנביאים ובכתובים ששקולה שבת כנגד כל המצוות... אמר להם והקב"ה לישראל, אם תזכו לשמור שבת, מעלה אני עליכם כאלו שמרתם כל המצוות שבתורה, ואם חיללתם אותה מעלה אני עליכם כאילו חיללתם כל המצוות, וכן הוא אומר (ישעיה נב) שומר שבת מחללו ושומר ידו מעשות כל רע, בעת שאדם שומר את השבת, גוזר גזירה והקב"ה מקיימה, שנאמר (ישעיה נח): אם תשיב משבת רגלך, מה כתיב אחריו אז תתענג על ה', כמה דתימא (תהלים ז) והתענג על ה' ויתן לך משאלות לבך, ולא עוד אלא כל מה שאתה אוכל בעולם הזה, אינו אלא מן הפירות, אבל הקרן קיימת לך לעוה"ב שנאמר (ישעיה נח) והאכלתיך נחלת יעקב אביך כי פי ה' דבר".

יוצא בס"ד שבכל ערב שבת בעומדנו לומר "בואי כלה" - מתוך כוונה לשמור על הכלה כהלכתה - אנו כחתן היוצא לקראת כלה שמתכפרים כל עוונותיו, **ואם אכן נזכה לשמור על הכלה כהלכתה, אפילו שבת אחת בלבד - נזכה בקרוב לחתונה השלימה והשמחה בעולם** - "שוש אשיש ביקוק תגל נפשי באלהי כי הלבישני בגדי ישע מעיל צדקה יעטני כחתן יכהן פאר וכפלה תעדה כליה" (ישעיה סא). שבת שלום ומבורך.

החיזוק השבועי

איך זוכים לקיים מצוות?

אנו אומרים בתפילה 'ותן בליבנו בינה להבין ולהשכיל לשמוע ללמוד וללמד, בשלמא אנו מתפללים להקב"ה שנזכה להבין ולהשכיל לשמוע ללמוד וללמד, אבל לשמור ולעשות הרי אינו מקומו כאן כי הרי לשמור ולעשות זה בחירה, וכאן מתפללים להקב"ה שיתן לנו כוחות שאינם בחירה?
אלא כשאנו מתפללים ומבקשים מהקב"ה שנזכה להבין ולהשכיל וכו' אנו מבקשים

שהקב"ה יפתח לנו את הבינה שנבין את התורה. כי על ידי זה שאנחנו זוכים להגיע להבנה בתורה אנחנו מגיעים לבסיס של "לשמור ולעשות ולקיים את כל דברי תלמוד תורתך באהבה".
הרבה פעמים אנחנו יכולים ללמוד ולדעת, אבל לקיים מצוות יש איזה מחסום שמונע מאיתנו לקיים מצוות, והחלק הזה אנחנו מבקשים מהקב"ה שנזכה להבין ולהשכיל את התורה ועל ידי זה נגיע להבנה וכך יהיה כח לשמור ולעשות ולקיים את כל דברי תלמוד תורתך באהבה.

הליכות מבית מדרן

שו"ת בחושן משפט

כל שנה אני מוכר מצות באזור מגורי ותולה מודעות בחדרי המדרגות של בניני השכונה אך לדאבוני השנה גילתי שבחלק מהבניינים הסירו את המודעות והשליכו אותם לפח. האם היה מותר להם להסיר את המודעות לאחר שטרחתי ותליתי אותם?

תשובה:

ראשית יש לדעת שיש להזהר לא להדביק מודעות בחדרי מדרגות על ידי דבק פלסטיק כדרך שמדביקים בלוחות מודעות שהדבר גורם נזק לבנין וצורך לסידור ואפילו בקירות חיצוניות יש להזהר בכך כמו שכתב

בפתחי חושן (ח"ו עמ' ב' ד"ה הוראיתי) ומביאו באמרי יעקב סימן ח' (ליקוטים אות ו').

עדיין צריך לדון לכמה זמן זכה המפרסם למקום המודעה.

ונראה שהכל לפי העניין בלוחות שיש תדירות גבוהה של תליית מודעות ואחד מכסה על השני הרי זו אבידה מדעת וידע המפרסם ותולה המודעות שבמקום זה לא תשאר המודעה הרבה זמן אך כשיש מקום ברווח ואין תדירות גבוהה של תליית מודעות מסתבר שאסור לתלוש מודעות שעדיין צריכות להיות תלויות כגון מודעות המפרסמות מכירת מצות מפורים עד סמוך לפסח או פירסום של כנס או אירוע תורני וכדומה.

אך גם אם מדביק בנייר דבק או סיכות באופן שאינו גורם נזק צריך להזהר בלוחות שבחדרי מדרגות שלא להדביק על מודעות המשמשות את צרכי הבנין ולהשאיר מקום לתליית מודעות אחרות.

ובנידון הנזכר שתלו את המודעות בחדרי המדרגות אפשר שהיה כן במקומות מסחריות האם אסור להורידם ולהשחיתם, שלכאורה אסור שהרי בעל העסק הוציא ממון על המודעות לפרסם סחורתו, אך אפשר דדומה למבטל כיס חבירו ונשאר בצ"ע. אך גם אם נומר שאסור להסיר את המודעות

ובפתחי חושן (שם עמ' ג' ד"ה אגב) כתב להסתפק בענין מודעות מסחריות האם אסור להורידם ולהשחיתם, שלכאורה אסור שהרי בעל העסק הוציא ממון על המודעות לפרסם סחורתו, אך אפשר דדומה למבטל כיס חבירו ונשאר בצ"ע. אך גם אם נומר שאסור להסיר את המודעות

הלכה למעשה

אסור לתלות מודעות בדרך הגורמת נזק ובמקום שאין הסכמה לכך, וכן אסור לתלוש מודעות שלא לצורך.

הלכות מצרן

פרשת פרה

בשבת שקודם שבת האחרונה של אדר מוציאים שני ספרים. בספר ראשון קורין ז' עולים, ואומר השביעי חצי קדיש, והמפטיר קורא בספר שני פרשת "זאת חקת התורה". ואומרים חצי קדיש, ומפטיר ביחזקאל "בן אדם בית ישראל" וגו'. ומנהג האשכנזים לומר קדיש פעם אחת בסיום הקריאה בספר הראשון, וכשאומרים אותו מניחים את שני ספרי התורה על הבמה.

הלכות פסח

קודם לפסח שלשים יום. על כן חובה על כל איש ישראל לשנן לעצמו היטב במשך ימים אלו יום יום את הלכות הקשורות לחג הפסח, ולהתחיל גם בניקוי הבית ובקניית מוצרים לפסח. ורבים מיראי ה' וחושבי שמו נוהגים להתחיל בזה מיום י"ד באדר.

תחנון בניסן - אין אומרים תחנון ונפילת אפים בכל חודש ניסן, שרובו ימים טובים בגלל הקרבת הנשיאים וימי הפסח.

פרשת הנשיאים - בראש חודש ניסן הוקם המשכן, והנשיאים הקריבו את קורבנם בחנוכת המשכן, כל נשיא הקריב יום אחד, ולכן נוהגים לקרות בפרשת הנשיאים מיום ראש חודש ניסן, כל יום קוראים פרשה של אותו יום. וביום י"ג בניסן היו קוראים עד "כן עשה את המנורה".

יש קוראים פרשת הנשיאים מתוך ספר התורה, אבל המנהג הטוב לקרות מתוך סידור או חומש.

נהגו לילך בערב ראש חודש ניסן לבית הקברות להרבות בתפילה לע"נ הנפטרים, היות ועל פי הזוהר הקדוש יש בימים אלו תועלת גדולה לנפטרים מהמצוות והמעשים טובים שעושים לעילוי נשמתם. וטוב לעשות כן גם בערב ראש חודש אייר.

הלכות שבת

הלכות בורר (ו)

שאלה: האם מותר להשים בשבת רשת בכיור לסינון?

תשובה: כתב הרב במאמר מרדכי (שבת ח"ד עמ' תקנה) שמותר להניח בשבת בכיור ריק רשת סינון כדי שיקלטו לכלוך ואשפה שישפכו אל תוך הכיור מאוחר יותר, אבל אסור להניח רשת סינון בכיור כדי שיקלטו בה פסולת ולכלוך בזמן שיש כבר בכיור מים מלוכלכים משום שנחשב פעולה בידיים של ברירה.

שאלה: האם מותר להשתמש בשבת בברז שיש בו סינון?

תשובה: כתב הרב במאמר מרדכי (שבת ח"ד עמ' תקנב) שמותר להשתמש בברז שעל פיו מותקנת מסננת, משום שהמים ראויים לשתייה אף בלא פעולת הסינון, אבל כאשר המים שבברז מלוכלכים מאוד ולא ניתן לשתותם ללא סינון אסור לסננם, ולכן אסור להשתמש במסנן המותקן על הברז.

שיעורי תורה מרכזי בית מדרן במגוון נושאים << www.ateretm.org

פדיון נפש (לברכה וישועה) ותיקון הנפטרים ז"ל

יערך בס"ד בערב ראש חודש ניסן המסוגל לישועה ורחמים מרובים בליל שישי כ"ז אדר (27.3) מחצות הלילה בבית מדרשנו "עטרת מרדכי" ברחובות

השמות יוזכרו גם מול קודש הקודשים במניין מקובלים

הכנסות קודש לקמחא דפסחא - לעמלי תורה

למסירת שמות
לפדיון נפש/תיקון הנפטרים
חפשו בגוגל:
עטרת מרדכי אליהו
054-4477-562

עטרת תפארת

העלון מוקדש לע"נ מלכה גינה בת רחל ע"ה
לרפואת אשת מרן זיע"א הרבנית צביה חנה בת אביגיל תחי'
לרפואת עדי בת מזל תחי' וריעות בת גילה תחי'

אורייתא הפרשה מזווית נשית

"ויעש את הכיור נחשת ואת כנו נחשת במראת הצבאת אשר צבאו פתח אהל מועד" (ל"ח, ח')

אומר רש"י: "במראת הצבאת" – בנות ישראל היו בידן מראות, שרואות בהן כשהן מתקשטות, ואף אותן לא עכבו מלהביא לנדבת המשכן. והיה מואס משה בהן, מפני שעשויים ליצר הרע. אמר לו הקב"ה: קבל, כי אלו חביבין עלי מן הכל, שעל ידיהם העמידו הנשים צבאות רבות במצרים 'תחת התפוח עוררתן'. וזהו שנאמר: 'במראות הצבאות'. ונעשה הכיור מהם, שהוא לשום שלום בין איש לאשתו, להשקות ממים שבתוכו את שקינא לה בעלה ונסתרה".

גם האבן עזרא מביא את מעלתן הגדולה של המראות הללו, וזו לשונו: "וטעם 'הצבאות', כי משפט כל הנשים להתייפות לראות פניהם בכל בוקר במראות נחשת או זכוכית, לתקן הפארים שעל ראשיהם, הם הנזכרים בספר ישעיה, כי מנהג ישראל היה כמנהג ישמעאל עד היום. והנה היו בישראל נשים עובדות השם שסרו מתאוות זה העולם, ונתנו מראותיהן נדבה, כי אין להם צורך עוד להתייפות, רק באות יום יום אל פתח אהל מועד להתפלל ולשמע דברי המצוות. דברי רש"י ואבן עזרא הם מוסר גדול לבני ישראל ובנות ישראל. ומכל מקום, טענת משה רבינו היתה, שכיון שהכיור נועד לקדושה ולטהרה, והכהן היה מקדש ידיו ורגליו בכיור, ומעתה אמר משה יבואו הכהנים, ויסתכלו במראה וחלילה יכולים להרהר הרהור רע?

ענה לו ה': כיון שתרומת הנשים נעשתה לשם שמים. אל לך לחשוש. אני מבטיח לך

שלא יבואו לידי הרהור.

כיצד היו משתמשים במראות של הנשים לכיור? והרי הלכה ערוכה היא שכל בגד שנשתמש בו הדיוט לא משתמשים בו לקודש! לדוגמא, אם יש לאדם שטיח שכבר השתמש בו בביתו, ורוצה להביאו לבית הכנסת – אסור, אלא עליו לקנות שטיח חדש שנארג לשם קדושת בית הכנסת. וכתב הרב בעל 'ארץ החיים' "אין לקנות מעילים שנשתמש בהם הדיוט לתשמיש קדושה... והרב באר יעקב הביא ראיה ממשנה דכלים (פרק כ"ח), שמתור לעשות תשמיש קדושה לספר תורה מבגד אישה והמגן אברהם כתב "משמע מהרמב"ם אפילו הם חדשים, כל שנעשו לצורך הדיוט אסור.

ומיהו, העולם נוהגים לעשות". כלומר, אילולא מנהג העולם, היה אסור לקבל לבית הכנסת אלא שטיחים וכיסויים שנארגו ונעשו לצורך בית הכנסת מלכתחילה. לאור כל זאת תמוה כיצד אפשר היה להשתמש (לכתחילה) במראות לעשיית הכיור! אך לפי המשך דברי המגן אברהם מתורץ עניין זה: "... דווקא כמו שהן אסור להשתמש בהם, אבל אם שינה צורתן ועשה מהן דבר חדש מותר, שהרי הכיור ממראות הצבאות". כלומר, מכיון שהתיכו את אותן המראות ושינו את צורתן, על כן עשו מהם כיור.

מהדברים הנ"ל למדנו **שלתחילה אין לתת ואין לקבל לבית הכנסת כל דבר שנעשה מתחילה לצורכי הדיוט, אלא אם כן יש בו מעלה מיוחדת או אם שינה צורתו.** (מעובד מתוך "דברי מרדכי")

תאמר לבית יעקב

שו"ת שהופנו למרן הרב בנושאי הבית היהודי

פירות

אבוקדו - בדרך כלל נקי

אננס - בשימורים - נקי.

טרי-לפעמים נגוע יש לבדוק כשחותכים

בננה - בדרך כלל נקיה

אם רכה מדי - צריך לבדוק

גויאבה - רגישה מאד, מוחזקת נגועה.

גויאבה קשה - לחתוך לארבעה חלקים ולבדוק היטב.

גויאבה רכה - אין לאכול.

דובדבנים

מהארץ - החמוצים - נקיים

המתוקים - לבדוק מדגם.

מחוץ לארץ - חמוצים ומתוקים לבדוק מדגם.

דובדבנים יבשים: א. להשרות אחדים מהם במים רותחים למשך

דקות.

ב. לבדוק מדגם.

דובדבנים בקופסאות וכן מסוכרים: לפתוח ולבדוק אחד אחד.

(מתוך: "מן המותר בפיר" הוראות מעשיות לבדיקת המזון)

פיה פתחה נשים ונפלאות

מקדש ישראל

הבת שלנו התחתנה עם בחור ישיבה, ואנחנו היינו בטוחים שהרב אליהו זצ"ל יהיה זה שיערוך את החופה והקידושין של הזוג. הרב מלווה אותנו כל השנים, והיה זה אך טבעי שהבת שלנו, שגדלה בבית-הכנסת של הרב, שקיבלה כל כך הרבה ברכות מהרב, ששמעה אותו כל כך הרבה – תזכה והוא יערוך את החופה והקידושין בחופתה. אבל החתן רצה להביא את ראש הישיבה שלו, שיברך ויערוך את הקידושין. לא ידעתי איך להראות את פניי מרוב בושה. מצד אחד, לא רצינו לבייש את החתן שלנו ולא את ראש הישיבה שלו. אבל שהרב אליהו לא יערוך את החופה של הבת? הרי זה כל כך רצוי ומתבקש. ואיך אומר את זה לרב?

הגעתי אל הרב ואמרתי לו את הדברים בדחילו ורחימו, אבל הוא חייך אלי ואמר: אל תדאגו. אני אבוא לחופה שלכם, וכשראש הישיבה יסיים לברך את ברכות הקידושין, אני אכנס.

שמחנו שהבעיה נפתרה בזכות ענוותנותו של הרב, אבל לא ידענו עד כמה גדולה היא.

הודענו לרב שקבענו עם ראש הישיבה של החתן כי החופה תהיה בשעה מסוימת, והרב היה צריך להגיע קצת אחרי אותה שעה.

בסופו של דבר, הרב הגיע בשעה שקבענו, אבל אותו ראש ישיבה איחר בחצי שעה. במשך אותה חצי השעה, הרב חיכה ברכב ליד האולם, ולא נכנס עד שהגיע ראש הישיבה והתחיל לערוך את החופה. רק אחר כך הרב נכנס לברך כמו כל אחד מהמוזמנים.

עטרת מרדכי לילדים

עלון הילדים מבית מרן הגה"צ הראשל"צ הרב מרדכי אליהו זצוק"ל

מעשה רב

לא אני אפסק, אלא משה רבנו ואהרן

זכינו שהרב זצ"ל הגיע אלינו, לאלפנת "חורב" בירושלים, מספר פעמים, או לפני ראש השנה או לפני חג הפסח. בפעם האחרונה שהוא בקר אצלנו, היה זה לפני חג הפסח. השיחה הייתה נפלאה, כרגיל מתבלת במדרשי חז"ל, הלכות וספורים שרתקו מאות תלמידות מכתה ז' ועד כיתה י"ב.

הרב זצ"ל סיים את שיחתו והתכונן לרדת מהבימה, אך עצרתי בעדו. רציתי להביע הערכה ולהודות לו בפני כל התלמידות, על שהתפנה מכל עסקיו הרבים שלפני החג ונאות לבוא אלינו. אחלתי לו ולנו, שנזכה לאכל עוד השנה מהפסחים ומהזבחים, והוספתי שאם מחר יבנה בית המקדש, ככהן יהיה עלי להקריב את קרבן הפסח. אמנם אני בקיאת מספיק בהלכותיו, אך איני מטוד מכך, כי כל שאלה וספק שיתעוררו לי אוכל לשאל מיד את הרב מרדכי אליהו.

הרב זצ"ל שמע זאת, נגש חזרה למיקרופון, ואמר בפני כל התלמידות: "הרב כ"ץ, אתה טועה, לא אני אפסק לכם! כאשר יבנה בית המקדש ויבוא המשיח, יקומו לתחיה משה ואהרן, והם יפסקו לכם, הכהנים! איזו ענוה. זה היה שעור מדעים של "שעת מחנך" שארך פחות מדקה, אך היה בו מסר נפלא לכל החיים. (מתוך "אביהם של ישראל 8)

חידושים בפרשה

שבת שלום ילדים יקרים, כמעט מאה ועשרים יום היה משה בשמים. פעם ראשונה היתה כשעלה למשך ארבעים יום, מיד לאחר מעמד הר סיני, כדי להביא את הלוחות. בסיום ארבעים יום אלו ירד משה בי"ז בתמוז, כשבגידו לוחות האבן עליהם חרת אלוקים את ששמעו ישראל במעמד הר סיני. משה כלל לא הספיק לדבר עם ישראל כשירד מההר, הוא רק ראה את העגל ומיד שבר את הלוחות.

למחרת, עלה משה לארבעים יום נוספים, לבקש סליחה על חטא העגל, ובסיומם אמר לו אלוקים לרדת ולהכין לוחות חלקים. ושוב למחרת אותו היום - בראש חדש אלול, עלה משה להר בפעם השלישית, עד יום כפור שבו ירד עם לוחות האבן השניים, עליהם נכתב מה שהיה כתוב על הלוחות הראשונים שנשברו.

בנהג שבועלם, כשאדם חוזר מחו"ל - מבקשים ממנו שיספר על הדברים החדשים שראה ועל הנפלאות והדברים המיוחדים שהוא חווה שם. כשמשה חזר אחרי מאה-ועשרים יום, צפו כל עם-ישראל לשמע מה היה בשמים. זה הרי הרבה יותר מסקרן מסתם חו"ל!

משה ספר להם, כי בשמים זה עולם האמת. שם, עשר וכבוד לא נחשבים לכלום. אין שם עבודה זרה. אבל מה שכן יש שם אלה דברים אמתיים, נצחיים. עוד ספר להם, שהוא ראה שם את המשכן שעוד לא נבנה, את השלחן, את המנורה ואת מחצית השקל.

עוד ספר משה לבני-ישראל, כי בעולם העליון מתנהגים עם האדם בדיק כפי שהוא **התנהג בעולם הזה.** מה שעושה את ההבדל הגדול הוא, שכאן אפשר לספר שקרים ולבדות דברים מהלב, אבל בעולם העליון אין שקר, הכל אמת. (מתוך "אביהם של ישראל על התורה")

חידות

1. למי מבין כלי המשכן היה זר זהב מסביבו?
2. מה היה צריך לעשות לפני שהתחילו להשתמש בכלי המשכן?
3. ממה היו עשויים בגדי אהרן הכהן?
4. מהם שמות אבני החושן?
5. מה היה רשום על האבנים שהיו על החושן?
6. מה היה רשום על הציץ שהיה על מצחו של אהרן הכהן?

בדיחה

אם מישהו רוכב על סוסים- הוא פרש
אם מישהו מפסיק לרכב על סוסים- הוא פרש...

גדולים צדיקים

הרב חיים פנחס שיינברג זצ"ל

נולד בכ"ז באולול תר"ע בפולין. בילדותו למד תורה מפי אביו הרב יעקוב יצחק שיינברג, והיה לתלמידם של רבנים גדולים נוספים ביניהם הרב סולוביצ'יק הרב שקופ ועוד. בגיל 9 עבר עם משפחתו לארה"ב שם גדל בתורה, ובהגיעו לגיל 18 הוסמך לרבנות. והמשיך את לימודיו במשך שנים בישיבת מיר. בהיותו בן 50 הקים את ישיבת "תורה-אור" בארה"ב, ושנה לאחר מכן עלה לארץ יחד עם ישיבתו, לירושלים.

מנהגו היה להתעטף בעשרות ציציות כדי לקיים את המצווה לכל הדעות, וכן נהג להיות עטוף בטלית ומעוטר בתפילין כל היום... חלק מספריו: טבעת החושן, אגרא דשמעתתא, נתיבות חיים. הסכמותיו מעטרות ספרים רבים, וביניהם ספרי ילדים, מתוך שראה חשיבות בספרות קודש שתמשוך את ליבם ועיניהם של ילדי ישראל ומתוך כך לקרבן לתורה. זכה לאריכות ימים ונפטר בכ"ז באדר, בשיבה טובה בגיל 101. נקבר בהר הזיתים. יהי זכרו ברוך.